

<p>درس: ۱۶</p> <p>نام طراح: ماندانا فرهمند</p>	<p>بسمه تعالی</p> <p>معاونت آموزش متوسطه وزارت آموزش و پرورش</p> <p>دفتر آموزش متوسطه نظری</p> <p>دبیر خانه راهبری کشوری درس تاریخ</p> <p>تولید شده در استان ایلام</p>	<p>محتوای نوشتاری</p> <p>کتاب تاریخ معاصر</p> <p>سال تحصیلی ۱۳۹۹-۱۴۰۰</p>
--	--	---

عنوان درس: زمینه‌ها و هدف‌های اصلاحات آمریکایی در ایران

هدف آمریکا از انجام اصلاحات در کشورهای توسعه نیافته جهان سوم و خاورمیانه:

انجام اصلاحات از بالا به پایین با هدف پیشگیری از انقلاب‌های قهرآمیز بود.

* این سیاست با عنوان «اتحاد برای پیشرفت» در کشورهایی که در معرض خطر کمونیسم بودند اجرا شد.

اجرای این سیاست (اتحاد برای پیشرفت) درباره ایران از اهمیت خاصی برخوردار بود زیرا:

۱- رژیم دست نشانده شاه وابسته و متحد آمریکا بود.

۲- ایران به دلیل همسایگی ایران با اتحاد جماهیر شوروی.

۳- به دلیل موقعیت ممتاز جغرافیایی، سیاسی در وضعیتی حساس و تعیین کننده قرار داشت.

چرا دولت آمریکا انجام اصلاحات اقتصادی و اجتماعی در ایران را ضروری می‌دانست:

۱- کارشناسان مسائل ایران در وزارت امور خارجه به گزارش‌هایی از وضعیت فساد حکومت شاه و سرکوب

مخالفان سیاسی رژیم پهلوی تهیه کردند که نشان می‌داد وجود یک سلسله اصلاحات اقتصادی - اجتماعی در ایران ضروری است.

۲- صنایع و اقتصاد آمریکا و کشورهای غربی نیازمند بازارهای مصرف جدید بود و کشورهای خاورمیانه از جمله ایران به دلیل ساختار اقتصادی مبتنی بر رژیم ارباب - رعیتی امکان مصرف تولیدات جدید را نداشتند.

۳- به باور زمامداران آمریکایی، اصلاحات اقتصادی و اجتماعی می‌توانست ضمن جلوگیری از «انقلاب سرخ» و کاهش خطر کمونیسم زمینه ایجاد «انقلاب سفید» را فراهم آورد و از گسترش فعالیت‌های مردمی علیه حکومت‌های دیکتاتوری دست نشانده آمریکا جلوگیری کنند.

نخست وزیر شریف امامی:

در شهریور ۱۳۳۹ شاه با منصوب کردن شریف امامی به نخست وزیری و طرح شعارهایی مانند آزادی احزاب و فضای باز سیاسی و اصلاحات اقتصادی به استقبال از سیاست‌های جدید آمریکا رفت.

علت برکناری شریف امامی و روی کار آمدن علی امینی:

۱- کندی رئیس جمهور آمریکا به شاه و شریف امامی اعتماد نداشت و آن‌ها را برای اجرای برنامه‌هایش در ایران مناسب ندید

۲- آنها برای اجرای برنامه‌هایشان در ایران و هموار کردن سیاست‌های خود در ایران با برخی رجال ایرانی ارتباط برقرار کرد و خواستار برکناری شریف امامی و روی کار آمدن علی امینی شدند.

مهمترین سیاست‌های علی امینی در جهت اجرای سیاست‌های پیش‌بینی شده‌ی آمریکا در ایران:

۱- قدم اول: اجرای سیاست‌های آمریکایی در ایران مبارزه با فساد ایرانی برای جلوگیری از سقوط دولت پهلوی و افتادن حکومت ایران به دست کمونیست‌ها بود.

۲- قدم دوم: اصلاحات اقتصادی بود که برای تغییر زیرساخت‌های اجتماعی و اقتصادی کشور به اجرا درآمد.

مهمترین اقدامات علی‌امینی در راستای اجرای سیاست‌های مورد نظرش:

۱- از شاه درخواست انحلال مجلس شورای ملی و سنا را کرد.

۲- جمعی از سران حکومت از نظامیان عالی رتبه گرفته تا مقام‌های اقتصادی را دستگیر کرد تا گناه مفسد اقتصادی

رژیم پهلوی را به گردن آنها بیندازد.

۳- قانون اصلاحات ارضی را به اجرا درآورد.

قانون اصلاحات ارضی: در بهمن ۱۳۴۰ در هیئت دولت به تصویب رسیده بود، از منطقه آذربایجان شروع شد.